

- Vit arbeiða ikki saman við samgonguni

Formaður Javnaðarflokksins vísir aftur skuldsetingunum frá formanni Sambandsflokksins um, at Javnaðarflokkurin er farin í part við samgonguni í fullveldismálinum

JOHN JOHANNESSEN

– Sambandsflokkurin og Tjóðveldisflokkurin royna báðir í hvør sínum leiri at skapa íva um, hvar Javnaðarflokkurin stendur í ríkisráttarlaga spurninginum.

Hetta sigur Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins, í viðmerking til útsagnirnar hjá ávíkavist Edmund Joensen og Høgna Hoydal í Sosialinum leygardagin.

Edmund Joensen segði seg hava fingið prógv fyri, at Javnaðarflokkurin er farin í part við samgonguni í fullveldismálinum, tá hann ikki atkvøddi fyri uppskoti Sambandsflokksins um vegleiðandi fólkaatkvøðu undan samráðingunum um ríkisráttarlaga stóðu Føroya.

Høgna Hoydal fegnaðist í sama blað um, at Edmund Joensen helt Javnaðarflokkurin vera farnan í part við samgonguni, men vildi ikki svara spurninginum, um samband hevur verið millum samgonguna og Javnaðarflokkurin í seinastuni í sambandi við, at tað í løtuni verður arbeitt við at gera samráðingaruppleggið, ið skal ligga sum grundarlag

undir samráðingunum við donsku stjórnina.

Taktikkur

– Tá Høgna Hoydal ikki vil siga, um samband hevur verið millum samgonguna og Javnaðarflokkurin meðan arbeiðt hevur verið við samráðingarupplegginum, so kann eg siga tað. Tað hevur als einki samband verið.

Jóannes Eidesgaard heldur tað vera tær orsøkir til, at Høgna Hoydal ikki vil siga, um samgongan hevur havt samband við Javnaðarflokkurin ella ikki. Antin er orsøkin tann, at lögmaður hevur tikið málið í sínar egnu hendur, og Høgna Hoydal tískil ikki í løtuni veit, hvat fram er farið, ella roynir Høgna Hoydal at skapa gátuføri um málið.

– Líkamikið hvat av hesum er orsøkin, so er orsøkin taktisk, og endamálið er at skapa íva um, hvar Javnaðarflokkurin í veruleikanum stendur í fullveldismálinum.

– Men okkara støða er greið, og tað hava vit meldað út fleiri ferðir. Vit taka undir við forsyksnum sjálvræði, men tað skal vera innan fyri ríkisfelagsskapin,

slær formaður Javnaðarflokksins fast.

Fólkaatkvøðan ábyrgdarleys

Jóannes Eidesgaard heldur ikki, at uppskotið frá Sambandsflokkinum um vegleiðandi fólkaatkvøðu undan samráðingunum við donsku stjórnina, var nakað skilgott uppskot. Hann vísir á, at fólk má hava nakað ítøkiligt at taka støðu til, áðrenn tey skulu taka støðu til nakað, og tí heldur hann, at tað hevði verið ábyrgdarleyst, um fólk skuldu tikið støðu við eina fólkaatkvøðu nú. Eftir hansara tykki er nevnliga einki at taka støðu til, fyrr enn samráðingar hava verið við donsku stjórnina.

Formaður Javnaðarflokksins vísir í sama viðfangi á, at landsstýrið sambært stýrisskipanarlógini hevur heimildir at samráðast við donsku stjórnina um ríkisráttarlaga stóðu Føroya. Somuleiðis hevur landsstýrið fingið hesa heimild frá lögtinginum.

– Eg haldi, at vit eiga at virða tær heimildir, ið landsstýrið hevur. Tí eiga vit ikki at taka støðu við

eina fólkaatkvøðu nú. Vit eiga at lata landsstýrið fara til Danmarkar at samráðast um ríkisráttarlaga stóðuna, og síðani eigur fólk at taka støðu til samráðingarúrslitið.

Men til ber hjá andstöðuflokkunum at hava ávirkan á, hvat landsstýrið fer til Danmarkar at samráðast við stjórnina um, og verður hetta gjørt í næstum, tá lögmaður ætlar sær at tosa við flokkarnar og royna, um hann ikki klárar at fáa í lag eina breiða politiska semju um samráðingaruppleggið.

Taka fegin móti fundarboðum

Hóast Jóannes Eidesgaard í dag vísir aftur, at Javnaðarflokkurin hevur havt samband við samgonguna meðan arbeiðt hevur verið við samráðingarupplegginum, merkir hetta ikki, at Javnaðarflokkurin ikki fer á fund við samgonguna um fullveldismálið, um hetta stendur honum í boði.

– Fáa vit fundarboð frá samgonguni um at koma at viðgera samráðingaruppleggið, taka vit fegin móti. Men viðmerkjast skal beinan vegin, at vit eisini fegin

Jóannes Eidesgaard vísir aftur, at Javnaðarflokkurin hevur samráðst við samgonguna um samráðingaruppleggið um broytingar í ríkisráttarlaga stóðuni

taka ímóti fundarboðum frá Sambandsflokkinum, sigur formaður flokksins.

Jóannes Eidesgaard heldur ikki, at møguleikin fyri breiðari semju er størri nú, enn hann var beint eftir aðalorðaskiftið um Hvítubók. Hann heldur, at rákið hvørki hevur fúrkað seg nærri einari semju ella longur burtur frá einari semju. Tískil stendur møguleikin fyri einari breiðari semju

enn opin. Men skal semjan fáast í lag, so má onkur av portunum fúrka seg, heldur hann.

Spurningurin er tískil, um Javnaðarflokkurin vil nærka seg ætlanum samgongunnar, men svarið frá Jóannesi Eidesgaard er, at Javnaðarflokkurin framvegis stedur fast við, at Føroyar skulu verða verðandi í ríkisfelagsskapi við Danmark.

Landssýrið til Seattle á stjórnarráðstevnu

Komandi viku fara umboð fyri landsstýrið til Seattle á altjóða stjórnarráðstevnu, sum altjóða handilsfelagsskapin, World Trade Organisation, skipar fyri

JOHN JOHANNESSEN

– Ráðstevnan er av stórum týdningi fyri føroyskt vinnulív, og tað er tí sera umráðandi, at landsstýrið verður við á hesari ráðstevnu.

Hetta sigur formaðurin í uttanlandsnevndini, Hergeir Nielsen, í tíðindaskrivi í sambandi við, at umboð fyri landsstýrið í komandi viku fara til Seattle á altjóða stjórnarráðstevnu hjá WTO.

Formaðurin í uttanlandsnevndini vísir í tíðindaskrivinum á, at altjóða handilssamskiptið økist alt meiri, og rákið kongur móti meiri frihandli. Hann staðfestir, at Føroyar eru ein partur av heimshandlinum, og at fjarstøða okkara ikki longur er nøkur forðing fyri samskipti við onnur lond.

Men Hergeir Nielsen vísir samstundis á, at tað er umráðandi hjá Føroyum at gera sær greitt, at neyðugt er við fyrireikingum og tillagingum til broyttu umstøðurnar, skulu vit standa okkum í kappingini við umheimin. Tí heldur hann tað vera sera áhugavert at fylgja við í, hvat Føroyar kunnu fáa

burtúrur WTO fundinum í Seattle.

Frihandilsavtalan ógreið

Ein av ráðgevnunum hjá WTO í Geneve, Maria del Carmen Pont-Viera, kunnandi uttanlandsnevndina, tá hon var í Geneve í septembur, um ymsar bilateralar frihandilsavtalar, og greiddi hon millum annað frá, at hon arbeiddi í einari deild hjá WTO, sum hevði kannað 70 av teimum 120 regionalu frihandilsavtalunum.

Hergeir Nielsen sigur, at hon greiddi frá, at føroyska frihandilsavtalan var komin undir WTO kanning, og tað, sum serligur dentur varð lagdur á, tá slíkar avtalar vórðu kannaðar, var at kanna avtaluna sum heild. Kannast skuldi, um ásetingarar í henni vóru greiðar og klárar, og kannast skuldi somuleiðis, hvussu avtalan virkaði.

Var talan ikki um eina veruliga frihandilsavtalu, áttu handilsforðingarnar í slíkum avtalum at fáast av vegnum. Men givist varð at kanna føroysku avtaluna, tí hon var so ógreið á fiski-

vinnuøkinum. Og í hesum sambandi varð sipað til toll, loft, kvotur og referensuprísir.

– Vit vita, at tollur er ikki einasta hótan ella forðing fyri útflutningi okkara til ES, og at týðningurin av tolli sum handilsforðing fer at minka við liberaliseringini í heimshandlinum, sigur Hergeir Nielsen og vísir á, at hildið verður, at liberaliseringin av heimshandlinum hevur positiva ávirkan á heimsbúskapin, og royna flestu lond tí at vera við til sjálvar ráðstevnur, har sjónarmið verða fórd fram og avgerðir tiknar.

Heilsuførðiligr eftirbátar

Formaðurin í uttanlandsnevndini vísir á, at á fleiri økjum, sum eisini hava alstóran týðning fyri handilin, eru vit trijaland. Hann vísir í hesum sambandi á, at vit ikki eru við í altjóða avtalum um heilsuførðiligr viðurskipti, og tí eru tað ES og onnur lond, sum áseta heilsuførðiliga treytirnar.

Somuleiðis vísir hann á, at roknað verður við, at álvars-

Komandi viku skal landsstýrið til Seattle á ráðstevnu hjá altjóða handilsfelagsskapinum WTO

ligar forðingar verða lagdar mótvægis trijalandum, ið ikki halda heilsuførðiliga eftirlitið, har felags góðkendar skipanir og mannagongdir verða tryggjaðar í einum integreraðum samskipti.

Fiskivinnu viðgerast

Formaðurin í uttanlands-

nevndini sigur, at nevndin er kunnad um, at feiri uppskot um fiskivinnu fara at verða viðgjørd á ráðstevnunum í Seattle. Hann sigur, at eitt uppskot er úr Noregi um betri marknaðaratgongd fyri fiski og fiskavørur, eitt er úr Íslandi um ymsk studingsviðurskipti til fiskivinnuna, og líknandi upp-

skot eru úr Íslandi, Japan, Australia, New Zealand, Noregi, Peru, Filipinunum og USA.

– Utanlandsnevndin fekk at vita, at Ísland var upprunin til hesi uppskot, og fekk síðani onnur lond við, verður sagt í tíðindaskrivinum.